

Miljø- og Fødevareklagenævnet - prøvelsens intensitet

Erfagruppemøde planteavlserådgivere

Vojens, den 12. november 2018

Juridisk specialkonsulent Henrik Gjerluf Thomsen

SEGES

Miljø- og Fødevareklagenævnet - baggrund

- Det tidligere Fødevareministeriets Klagecentret var tilbageholden i sin prøvelse:
- Eksempel (Sag 29082):
 - *I sidste ende er det dog kontrolmyndighedens professionelle faglige skøn, der er afgørende. NaturErhvervstyrelsen er den sagkyndige på området, og medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som giver klagecentret anledning til at betvivle rigtigheden af myndighedens vurdering, lægges disse til grund for sagsbehandlingen.*
- "Kunne det overhovedet betale sig at klage over styrelsens afgørelser?"
- Den 1. februar 2017 blev Miljø- og Fødevareklagenævnet oprettet.
- Klagesager vedrørende landbrugs- og projektstøtte overgik til det nye klagenævn.

Miljø- og Fødevareklagenævnet - prøvelsens intensitet

Udgangspunkt:

- **fuld efterprøvelse** af 1. instansens afgørelse
 - Det gælder både **sagens faktiske omstændigheder** (herunder faglige vurderinger – for eksempel vurdering af arealers støtteberettigelse),
 - **retlige spørgsmål** (regelfortolkning) samt
 - afgørelsernes **hensigtsmæssighed** (afvejning af lovlige hensyn ved skønsudøvelse).

Undtagelse:

- Der **ved lov fastsat særligt fastsatte begrænsninger** i nævnets prøvelse.
- Eksempel: I planloven er nævnets prøvelse for visse afgørelser begrænset til retlige spørgsmål (hensigtsmæssighed kan ikke efterprøves).

Miljø- og Fødevareklagenævnet - prøvelsens intensitet

§ 11 i Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet (om nævnets prøvelse):

- *§ 11. Nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.*
- *Stk. 2. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.*

Bemærkninger til § 11 (L 44 Forslag til lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet):

- *Nævnet skal i forbindelse med screeningen af de indkomne klagesager på fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet, i højere grad end tidligere i klagecentret vurdere, om en faglig efterprøvelse af 1. instansens faglige vurdering eller skøn er nødvendig for at nå frem til den korrekte afgørelse. F.eks. skal nævnet efter forslaget kunne efterprøve visse konkrete faglige vurderinger af arealordningerne, der administreres af NaturErhvervstyrelsen, og som hviler på et meget komplekst regelsæt.*

Miljø- og Fødevareklagenævnet - prøvelsens intensitet

Slår den fulde prøvelsesret igennem i praksis?

Miljø- og Fødevareklagenævnet - afgørelsesportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør i anonymiseret form afgørelser på

<http://mfknafgoerelser.dk>

Der er p.t. offentliggjort 239 afgørelser på landbrugsstøtteområdet

(Grundbetaling, grøn støtte, betalingsrettigheder, plejetilskud, økologisk arealtilskud, krydsoverensstemmelse)

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af faktum (faglige skøn)

Sag 18/01184 – Fællesskema 2015 – afslag på økologisk arealtilskud

- Afslag på tilsagn til areal, der på ortofotos fremstod som **oplagsplads** (faglig vurdering).
- Styrelsen foretog vurdering ud fra et sommerfoto 2014 fra Internet MarkKort (IMK) samt ortofotos fra tidligere år, som også viste en oplagsplads på arealet.
- Nævnet stadfæstede afslaget:
- *Nævnet har lagt vægt på, at arealet på ortofotos fra 2014 og tidligere tydeligt fremstår, som anvendt til andet end landbrug. Nævnet har til brug for vurderingen selv indhentet og vurderet ortofotos fra såvel 2014 som andre år for at opnå en højere opløsning og større zoom-effekt. Disse ortofotos har underbygget Landbrugsstyrelsens vurdering.*

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af faktum (faglige skøn)

Sag 31724 – Enkeltbetaling 2010-2012 – støtteberettigelse af areal

- Udbetaling af Enkeltbetaling til areal 2010-2012.
- 2013 fysisk kontrol: arealet blev underkendt som støttberettiget, da kontrolløren vurderede, at der var mere end 50 træer/buske på over en meter på arealet (faglig vurdering).
- Tilbagebetalingskrav 2010-2012.
- Baggrund: Styrelsen havde undersøgt, hvornår planterne første gang optrådte på luftfotos. 1999 tydelig opvækst af træer og buske.
- Ikke muligt ud fra luftfotos at vurdere plantehøjden mere end et par år tilbage i forhold til det konstaterede ved fysisk kontrol.
- Tilgroningen på luftfotos i 2010 så ud til at være den samme som i 2012.

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af faktum (faglige skøn)

- Nævnet ophævede afgørelse og hjemviste til fornyet behandling.
- *Det fremgår ikke af Landbrugsstyrelsens afgørelse, hvordan styrelsen er nået frem til den konklusion, at mark 3 ikke var støtteberettiget i årene 2010, 2011 og 2012.*
- *Styrelsen har ikke oplyst nærmere om deres vurderinger ved den administrative kontrol, herunder redegjort for de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for vurderingen af, at mark 3 heller ikke levede op til betingelsen om højst 50 træer og buske på en meter i højden pr. ha i årene 2010, 2011 og 2012.*
- *Landbrugsstyrelsen har ikke redegjort for de fysiske forhold, der er konstateret, fx træernes sort og aktuelle højde. Styrelsen har heller ikke fx forklaret deres vurdering af vækstraten for denne type træer med den aktuelle placering, eller grundlaget for vurderingen af træernes tidligere højde.*
- *Landbrugsstyrelsen har således ikke angivet det relevante retsfaktum og har ikke forklaret den faglige vurdering af arealet eller hovedhensynene bag skønnet, der ligger til grund for afgørelsen.*

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af retlige spørgsmål (regelfortolkning)

Sag 32335 – Krydsoverensstemmelse 2015 – ”sprøjtejournal”

- Krav 2.19 Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal.
- KO-kontrol: Styrelsen fandt, at en landbrugers sprøjtejournal ikke levede op til de formkrav, som styrelsen stillede hertil. Der manglede identifikation af arealerne i form af angivelse af marknummer og størrelse i ha.
- Landbrugeren: Ingen faste marker. Derfor skiftede marknumre hvert år. Landbrugeren havde udarbejdet en arbejdseddél, hvor behandlede arealer med blev noteret med dato, behandling, afgrøde, middel og dosering. Afgrøde var i stedet for marknummer. Afgrøde og marknummer fremgik herudover markkort. Når disse blev sammenholdt, kunne de enkelte behandlinger identificeres.
- Styrelsen: Sprøjteplan skal indeholde en række oplysninger og skal fremstå som en samlet enhed for at kunne kaldes en journal. Desuden skal den kunne læses uden større forklaring, ellers er den ikke præcis nok. Styrelsen henviste til, jf. sprøjtejournalbekendtgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af retlige spørgsmål (regelfortolkning)

- **Sag 32335 – Krydsoverensstemmelse 2015 – ”sprøjtejournal” (fortsat)**
- Nævnet ophævede styrelsens afgørelse.
- *Der er ikke henvist til sprøjtejournalbekendtgørelsens regler i krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. 2.19. Miljø- og Fødevareklagenævnet finder derfor, at klagers landbrugsstøtte ikke kan nedsættes i medfør af krydsoverensstemmelsesreglerne på baggrund af overtrædelse af reglerne i sprøjtejournalbekendtgørelsen.*
- *Der er ikke fastsat nærmere krav til udformning af sprøjtejournalen og hvilke oplysninger, der skal indgå heri, i ovennævnte forordningsbestemmelser om førelse af sprøjtejournaler.*
- *På baggrund af en konkret vurdering af sagens dokumentation og klagers oplysninger finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det ikke er godtgjort, at klager ikke har ført journal over enhver anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og derved har overtrådt krydsoverensstemmelseskrav 2.19.*

Miljø- og Fødevareklagenævnet - Prøvelse af retlige spørgsmål (regelfortolkning)

Sag 18/01652 – tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve 2016 – Fortolkning af begrebet ”Rådighed”

- Ung landbruger købte landbrugsejendom. Det fremgik af købsaftalen, at der medfulgte betalingsrettigheder (værdi anslået til 35.000 kr.). Betalingsrettighederne blev dog ikke overdraget i Tast selv-service. Der blev derimod søgt om betalingsrettigheder fra den nationale reserve.
- Styrelse meddelte afslag, da ansøger rådede over betalingsrettigheder. Ansøger var blevet ejer af betalingsrettighederne ved købsaftalen, og det gjorde ingen forskel, at overdragelsen formelt set ikke var overdraget i Tast selv-service.
- Nævnet ophævede afgørelsen og hjemviste til fornyede behandling, da ”*klager ikke alene ved at købe og betale for betalingsrettigheder har opnået rådighed over dem i juridisk forstand. Rådighed kræver muligheden for at udnytte betalingsrettighederne, hvilket ... kræver underretning til Landbrugsstyrelsen fra overdrager.*”
- Styrelsen har forelagt spørgsmålet for EU-Kommissionen, som er enig med styrelsen!

Miljø- og Fødevareklagenævnet - prøvelsens intensitet

Kan det betale sig at klage til nævnet?